

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajeár.
(4 fillér)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, KEDD, 1908. NOVEMBER 17.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 264. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mítással díjszabás szerint

A választói reform és a munkásság.

Kassa, nov. 16.

A választói jog reformja kérdésében a szociáldemokrata elvek szerint szervezett munkásság felfogása ellenkezik legmerőbben a kormányjavaslatban lefektetett elvekkel. Valóban úgy is áll a helyzet, hogy a fenforgó ellentét csak az elvek ellentétessége, melyből a legcsekélyebb mértékben sem következik az, hogy a kormányjavaslatnak törvényerőre emelkedése esetén a munkásság érdekei sérelmet szenvednének. Ellenkezőleg!

Eltekintve attól a beható tárgyalástól, mely a törvényhozás mindkét házában várja a javaslatot, s amelynek során annak a legapróbb részletei is vizsgálat tárgyává tétetnek abból a szempontból, hogy jók-e, üdvösek és megfelelők-e a közjó elérése céljából; — bátran állíthatjuk, hogy így, eredeti formájában is a legkiválóbb alkotások egyike, mely valaha a törvényhozás elé került. Mint ilyen pedig magától értetődően a munkásság érdekeinek megvédése és istápolása tekintetében is elismerésreméltó értékes mű.

Nagy különbség van az elvek és az érdekek ellentéte között. A testetlen elvek, melyek az emberi gondolkodás és érzelmek szüleménye, mindenestre fontosak és nagyjelentőségűek a gondolkodás fejlődési irányainak megszabásánál. Irányító elvek nélkül nincsen célja az ember szellemi tevékenységének s a céltalan agymunka bizonyára kevésbé értékes mint a céltudatosan produkált elmeművek. De nincsen közvetlen mértéke az elvek helyességének s ezért az elvek ellentétessége esetében nincs bíró, aki képes lenne kimondani azt, hogy önmagában véve melyik a helyes elv. Mindég meddő és haszontalan volt az elvek harca s a történelem legelszomorítóbb fejezetei azok, melyek az elvekért folytatott öldöklő harcok emlékét őrzik. Valaha ezrek meg ezrek mentek vértanu halált halni egy szóért, egy betűért, más ezrek és százezrek pusztultak bele eredménytelenül üres elvek hirdetésébe, melyek mindmáig üresek és csak elvek maradtak.

Nincs tehát semmi fontossága annak, ha a munkásság elvei ellentétesek a javaslatba lefektetett elvekkel, mert ameddig a munkásság józan ér-

telme megőrzi higgadtságát és nem ragadtatja el magát meggondolatlan tettekkel, az elvi ellentét — ellentét maradhat az idők végtelenségéig is, mégis a munkásság érdekeinek felkarolását fogja tapasztalni s meggyőződik arról, hogy ez a javaslat első sorban a munkásság érdekét szolgálja.

Számadatak bizonyítják ennek a kijelentésnek igazságát, de bizonyítja maga a szavazati jog kiterjesztésének a ténye is. Hiszen világosan a munkásság érdekében történik az egész reform. Azok érdekében, akiknek eddig nem volt szavazati joguk. Már pedig sokan vannak ilyenek. Ezelőtt a munkások száma az összes választóknak csak 6:1 százaléka volt, a reform szerint pedig az összes szavazatok 36:3 százalékat tenné ki. Több munkás választó lesz (1,130.083), mint amennyi választó ma egyáltalán van (1,119.621). Sőt ugyanaz a munkásosztály, amely idáig jóformán teljesen ki volt zárva a választói jogból, jövőre plurális szavazathoz is jutna, amennyiben a munkás osztályból 294.297, vagyis közel 300,000 egyén ruháztatnék fel kettős szavazati joggal, tehát majdnem ötször annyi munkás, mint amennyi ma egyáltalán választói joggal bír, úgy, hogy a munkásszavazatok száma a mostani 66000 helyett, 1400,000-et tenne ki. A pluralitás tehát szintén nem a munkásság ellen, hanem — minden osztály-, felekezeti- és nemzetiségi megkülönböztetés nélkül — a tudatlanság tulhatalma ellen irányul s a munkásság óriási előhaladását jelenti.

Ugy látjuk ezekből, hogy a javaslat nagyon is a munkásság érdekét szolgálja. Evidens előnyben részesülnek a munkások, mikor e javaslat révén a fenti hatalmas számú szavazathoz jutnak. Hol van hát az az ember, aki ki tudja mutatni a számok beszédével szemben az érdekelentétet? Sehol, mert nincs érdekellentét. Szánalmas bolond az, aki üres elvekért meddő szélmalomharcot folytat, mikor az érdekei azt kívánják, hogy ragadja meg azt az elébe tártuló valóságot, mely az övé lehet, s amelynek birtokában, megerősödve élhet tovább, — akárha az elveiért is.

— A kamarai szakelőadás elhalasztása. Dr. Bogya Jánosnak f. hó 19-re keddre kitűzött érdekes kamarai felolvasása, a felolvasásnak közbejött akadályoztatása miatt nem e napon, hanem később közlendő időpontban fog megtartatni.

Egy havi közigazgatás.

Egy milliós adóhátralék.

Számok, adatok a városról.

Kassa város közigazgatási bizottsága szombaton délután Szalay László főispán elnökelete alatt ülést tartott. Tudósítónk az ülésről, mely a késő esti órákba elnyúlt, a következőket jelenti:

A fogház lakói.

A kassai kir. törvényszéki fogházban az elmúlt hónap folyamán 254 fogoly volt. Ebből 224 férfi, 30 nő. Az egészségi állapot Rácz Ernő dr. kir. ügyész jelentése szerint jó s haláleset nem fordult elő. A rabmunka összesen 3381 munkanapot vett igénybe, mely a raboknak 576 korona 28 fillért jövedelmezett. Ebből az államkincstárt 242 korona 20 fillér illeti meg.

A kórház betegforgalma.

A kassai alapítványi kórházban az elmúlt hónapban 308 egyént ápoltak. Ebből gyógyult 83, javult 84, nem javult 13, meghalt 14, ápolás alatt maradt 114. A múlt havi ápolási napok száma 3382, a kórház bevétele 8768 kor. 17 fillér, kiadása 7043 korona 73 fillér, pénztári maradványa 1724 korona 39 fillér.

Kassa egészségügye.

Wandracsek Jenő dr. tiszti főorvos jelentése szerint Kassa város egészségi állapota az elmúlt hóban nem volt olyan kedvező, mint az előző hónapokban. Az előfordult halálozások száma ugyan csekély, összesen 68 egyén halt meg, azonban a fertőző betegségek megszorodtak, mert amíg szeptemberben 47 fertőző esetből 3 halállal végződött, addig októberben 101 fertőző eset volt és 6 halálozással végződött. Nagyobb számmal (11 esettel és 4 halálozással) szerepel a roncsoló toroklob. Legnagyobb szaporodást mutat a vörös himlő (kanyaró), mely 70 esetben fordul elő, szerencsére enyhe lefolyással, haláleset nélkül. A vöröshimlő esetek nagy száma miatt külön intézkedésre nem volt szükség. A főorvos megvizsgálta az óvodákat és az elemi iskolákat s 3785 létszám mellett összesen 440 gyermek hiányzott.

Az Oroszországban szeptember és október hóban dühöngő kolera behurcolásának esetére a város a szükséges óvintézkedéseket megtette. A főorvos felemlíti, hogy ez idő alatt a téglagyárnak Böszörményi-féle telkén, ahol néhány száz munkás lakik, egy koleragyanus megbetegedés történt, mely azonban gyomorrontásnak bizonyult. Oroszországból 3 utas érkezett Kassára, akik 5 napon keresztül figyeltettek. Októberben született 52 fiú, 49 leány, meghalt 29 fi, 39 nő.

Nagy az adóhátralék.

Péchy András kir. tan. kassai pénzügyigazgató jelentése szerint október hó végeig esedékes volt 1778462 korona 12 fillér állami egyenes adó. Erre fizettek összesen

847298 korona 08 fillért. Mutatkozik tehát 1908. október hó végével 931164 koron 04 fillér adóhátralék. Ez az eredmény a múlt évi adófizetés eredményéhez képest 18316 korona 99 fillérrel kisebb.

A közigazgatási bizottság tekintettel az év előrehaladott voltára, *ujjonnan utasítja a városi adóhátralék behajtására s a végrehajtási utasításnak a legszigorubb alkalmazására, személyválogatás nélkül.* Utasítja egyúttal a városi tanácsot, hogy az adóbehajtást kellőleg irányítsa és ellenőrizze s gondoskodjék arról, hogy a végrehajtást arra alkalmas közegek fogatosítsák s hogy azok kellő számban álljanak a városi adóhivatal rendelkezésére. Ha pedig november hó végéig a megfelelő befizetési eredmény nem éretnek el, *felelőssé tessék a polgármestert és az adóhivatali főnököket vagyis a hátralékos tartozások az ő költőségükön fognak állami közegek által behajtatni.*

A város ügyforgalma.

Eder Ödön polgármester jelentése szerint október hónapban a közigazgatásnál elintézendő volt 1776 ügydarab, ebből elintéztést nyert 1586 ügydarab.

A rendőrkapitányság ügyforgalma októberben 1872 ügydarabot mutat, melyből elintéztést nyert 1579 ügydarab. A kihágási osztály 451, a bűnügyi osztály 252 ügyet kapott.

A városi adóhivatal pénztárába befolyt állami adóban 40134 korona, betegápolási pótdadóban 1426 K, községi pótdadóban 12234 korona, utadóban 2864 korona, kamarai illetékben 142 K, hadmentességi díjban 456 K, külső adó és illetékben 2404 K, katonatiszti beszállásdíjban 434 K, házbérfillér adóban 5791 K, vízdíj általánosan 712 korona, városi átirati illetékben 3454 korona.

A rendőrség eltoloncolt 100 egyént, kiadott 74 munkakönyvet, 63 cselédkönyvet, cselédváltozás volt 560 esetben, vendéglőkbe szállt 1610 idegen. Pénzbüntetés címen befolyt 800 korona.

Az ipartanács.

A törvény értelmében megalakítandó kassai ipartanácsba a kassai kereskedelmi és iparkamara rendes tagokul id. *Sztudinka* Gyulát és *Beller* Károlyt, póttagokul *Wirth* József és *Siposs* Miksát választotta meg. A közigazgatási bizottság a maga részéről az ipartanácsba beválasztotta rendes tagokul *Répászký* Mihályt és *Szémann* Józsefet, póttagokul *Rupp* Viktort és *Vizy* Domokost.

Az új biztosítási törvény.

Díjtartalék magyar papirokban.

A hét folyamán illetékes helyről nyert értesülésünk alapján közöltük, hogy az új biztosítási törvény tervezete készen van s hogy azt rövid idő múlva a törvényhozás elé is terjesztik. Ez a hírünk gazdasági körökben rendkívül nagy megnyugvást keltett, mert a törvény életbeléptetéséhez az értékpiacon érdeke fűződik. A külföldi biztosító társaságok ugyanis a törvény értelmében a jövőben a díjtartalékaikat magyar értékpapirokban tartoznak elhelyezni. A törvény mielőbbi életbeléptetése tehát nyilvánvaló gazdasági érdeke az országnak, mert általa egy csapásra óriási tőke kerül a magyar piacra.

A külföldi biztosító társaságokat ebben a kérdésben nem szabad kimélni, mert azok viszont ezt a tőkét a magyar biztosító felektől szerezték. Nem rejlik ezért ebben a rendelkezésben azokkal szemben semmiféle méltatlanság, vagy presszió; sőt ellenkezőleg: érvényesítése az annak a kötelezettségnek, amelyet a külföldi társaságoknak a biztosított felek megnyugtására önmaguktól is meg kellett volna tenniük. Nem tűné azt

egy állam sem, hogy a külföldi biztosító társaságok ilyen horribilis összeget kivonjanak az ország forgalmából.

Egyébként annál alkalomszerűbb a törvény gyors életbeléptetése, mert köztudomású, hogy a kormány óriási beruházásokat akar keresztülvinni, amelyekre rövid idő múlva elkerülhetetlen lesz az újabb járadékemisszió. Ugy hisszük, hogy ezt az újabb kibocsátást — mert arról a bizonyos opcióról nem is lehet beszélni, — csak a járadék alacsony árfolyama akadályozza meg. Nem-e könnyíti majd meg az új járadékkötvények elhelyezését a biztosító társaságok kereslete. Kívánatos tehát, hogy a törvényt minél előbb a törvényhozás elé terjesszék s hogy az az ország eminens gazdasági érdekeiben gyorsan életbe lépjen.

A polgármester üdvözlése

Ünnep a városházán.

A városházán, ma délelőtti intim, szeretetteljes ünnepély játszódott le. A város teljes tisztikara járult *Eder* Ödön polgármester elé, hogy nevenapjának alkalmából nagybecsülésének és ragaszkodásának kifejezést adjon. A tisztikart *Kriebel* Edgár dr. városi főjegyző vezette a polgármester elé. A meleg szeretet sugalta szavakban kifejezést adott a tisztviselők haláljának, azért a szívós kitartásért és odaadó buzgalomért, melyet a polgármester a fizetésrendezés ügyében kifejtett. A tisztikar megragadja az első alkalmat, ugymond — hogy halálját vezére iránt tolmácsolja; kéri a Mindenhatót, hogy sokáig tartsa meg a polgármestert a város javára, családjának és a tisztviselőknak örömére.

Eder Ödön polgármester mély meghatottsággal fogadta a szeretetnek megnyilvánulását. Különösen becses ez előtte, mert nem a hivatalos sablon letudását látja, hanem azt a barátságos ragaszkodást, melyet a tisztikar részéről mindenha tapasztalni alkalmat volt. Határák az elmúlt év. Egy év-tized óta tartó nagy munkát sikerült tető alá hozni. A főjegyző részéről tolmácsolta halának és elismerésnek csak egy része illeti, az oroszlanrész a főjegyző munkája volt, akinek — ez alkalmat felhasználva — az egész tisztikar előtt őszinte köszönetet és elismerést mond. Határjel ez az esztendő a tisztviselői kar életében. Legyen az a munkában is. Legyen serkentő hatással a város érdekében kifejtendő vállvetett munkálkodásra. Az élet eszmény nélkül, tartalmatlan, üres; kívánja, hogy a tisztikar eszményét a nagyközönség javán való munkálkodásban találja föl.

A polgármester szavait a tisztikar zúgó éljenzéssel fogadta. Ugyszintén kijutott az ováció *Kriebel* Edgár dr. városi főjegyzőnek, a polgármester hű és értékes munkatársának, ki valóban rászolgált *Eder* Ödön elismerő szavaira.

HIREK.

— Városi közgyűlés. Kassa város törvényhatósági bizottsága november hó 21-én délután, a rendes időben közgyűlést tart. Ez alkatommal tárgyalás alá kerül az 1909. évi költségvetést.

— Veszedelmes szeszraktár. A Flórián-utca sarkán egy rozoga, öreg házban van *Perény* Leó kassai szesznagykereskedő szesz szabadraktára, melyben állandó nagy mennyiségű szesz van beraktározva. A szeszkereskedőnek 1000 hektoliter szeszre van joga. Miután a szeszraktár modern, új házzal van körülépítve s ugyancsak a közelében vannak a legértékesebb középületek, a környék lakói kérvénnyel fordultak a közigazgatási bizottsághoz, hogy az ál-

landó tűzveszedelemmel fenyegető raktárt a házak közül telepítsék ki szabad területre. A közigazgatási bizottság ezt a kérelmet áttette a rendőrséghez, mely első fokon van hivatva eleget tenni a kérvény benyújtói indokolt kérelmének. Mint értesülünk, a rendőrség a szeszraktár kitelepítését fogja elrendelni.

— Negyven korcsma jog megvonása. Mint közöltük volt, a kassai pénzügyigazgatóság határozatban kimondotta, hogy egy éven belül a megadott 160 korcsma engedélyt, 40 jog bevonásával, 120-ra lepassztja. A határozatot, mely negyven család anyagi létét veszélyezteti, a városi tanács megfelelbezi. Mint értesülünk, most készül az indokolt felterjesztés a pénzügyminiszterhez, mely ki fog terjeszkedni ama súlyos következményekre, amit 40 családnak a kenyérkeresettől való megfosztása maga után von. Remélhető, hogy a városi tanács közbelépésére a miniszter a kassai pénzügyigazgatóság határozatát hatályon kívül helyezi.

— Az első társadalmi zsur. A társadalmi zsurok fáradhatatlan rendezői már összeállították az első zsur műsorát, a melyet alább adunk olvasóinknak. Az első zsuron csupán 2 szám szerepel, melyeknek egyike irodalmi, míg a másik egy szép és érdekes asszonyok művészi hegedűjátéka fogja képezni. A szereplők érdekes személyei is már nagy érdeklődést előlegeznek az első zsurnak, a mely — reméljük — a szokott nagy siker jegyében fog lefolyni. Műsor a következő: 1. Megnyitó beszéd és felolvasás, dr. Takács Menyhért, jászóvári prelátus által. Az olimpiai játékokról. 2. Hercezig Ottóné által hegedűn előadva lesz: a) Meditation Bachtól, b) Paraphrase Bajazzóból. Leoncavalló. A zongoránál *Jankó* Miklós ur fog ülni.

— A jogászegylet művészestélye. A kassai diákkongresszus ötletéből a kassai jogász-egylet november hó 28-án *Szalay* Lászlóné urnó védnöksége alatt, a Schalkház-szálló nagytermében, az Abauj-Torna megyei és kassai közművelődési egylet javára művész-estélyt rendez. Az estélyen, a kassai társulat művészei közül *Várady* Margit, *Mezei* Margit, *Faragó* Ödön, *Ujváry* Károly és *Simándi* József lépnek fel. Míg a jogakadémia polgárság közül *Gábor* Alfréd, *Potoczky* Bertalan, *Petri* Ernő és *Platty* Gyula szerepelnek. A nivónak ígérkező művészestély iránt a közönség részéről megérdemelt érdeklődés mutatkozik.

— Érdekes vadászsákmány. A Forgách grófok néhány évtizeddel ezelőtt nógárdmegyei birtokukra néhány pár muflonjuhott hozattak s a déleuropai éghajlathoz szokott állatok csodálatosképpen annyira elszaporodtak, hogy most már a szomszéd megyékben is sokfelé találhatók az erdőkben. A vadászok ilyenkor télen gyakran lőnek belőlük. Most az úzekedés idején két muflon-kos egymásnak rontott s oly erővel csaptak össze, hogy kerekén hajlított szarvaik teljesen egymásba gabalyodtak. Bárhogy igyekeztek, nem tudtak többé egymástól szabadulni. Így találta a két megvadult állatot *Lichtenstein* János herceg, aki *Andrássy* Géza gróf botléri birtokán vadászott s mind a kettőt lelőtte. Az állatokat preparálni fogják.

— A tátrai hegyivasutak. Lapunk vasárnapi számában, ily című cikkünkben sajtóhiba csuszott be. A *poprád-tátrafüredi villamos automobiljárat* ugyanis 3 kocsival 3 hónap alatt 14000 utast szállított, nem pedig 4000 utast, amint hibásan közölve lett.

— Öngyilkosság a vártán. *Andrási* János köztűzér e hó 15-én, déli 1 órakor mint őr állott a pesti-uti tűzér szertárnál s kevéssel felállítás után szolgálati fegyverével 3 szor magára lőtt. A harmadik golyó talált és a tűzér összeesett. Haldokolva szállították a mentők a helyorségi kórházba.

— Meg akarta ölni az asszonyt. Ma délelőtt *Vékony* Ferenc Kovács segéd neje a rendőrséghez azon panasszal fordult, hogy férje őt ittas állapotban durván bántalmazta, majd kést ragadva megöléssel fenyegette. Meg is támadta s csak a lakók közbelépésének sikerült a dühöngő ember kezéből a kést kicsavarni és ezzel a bekövetkező nagyobb veszélyt elhárítani. A rendőrség a dühöngő férfit erre bekísérte s ellene a bűnvádi eljárást megindította.

— Sebes hajtás. Fedorják György folyó hó 14-én a Deák Ferenc-utcán oly vigyázatlanul hajtott, hogy Tóth Pál 27-ik számú bérkocsisnak kocsijáról a lámpát leütötte és a koci rudját összetörte.

— Az ólmosbot. A Böszörményi-féle korcsmában a Szepsi-uton ez éjjel téglagyári munkások mulattak s e közben Gula István kőművesegéd is betévedt oda, aki Sziranik József téglamunkással összeveszett s egy ólmoc bikacsökkel úgy fejbe vágta, hogy a munkás eszméletét veszítette. — Sulyos sérüléssel került a mentőkhöz.

— Rendőri krónika. Kristóf Béla a Malomtéren egy vendéglőben jámboran mulatott s e közben Fischer Károly vasöntő segéd egy teáscsészét fejéhez dobott s ezzel őt sulyosan megsebesítette, miért is rendőrség elé állítottatott. — Wolf Henrik korcsmáros ellen Béger Antal feljelentést tett, hogy őt a saját korcsmájában bántalmazta s ugyanakkor Szarvák rendőr is panaszt tett, hogy Volt Henrik őt is mellbe lökte. Az eljárás ellene folyamatba tetetett. — Az özv. Jungreisnének Harang-utca 5. számú lakásához tartozó udvari ketrecnek feltörése után 3 liba e hó 15-ére menő éjjelen elidegenítettett. Csavargás és részegség miatt előállítva lettek Hanka István, Szabó József, Bernát György, Kaez András. — Verekedés miatt Alexi Péter és Novák Anna. — A városi fogházban 33 férfi és 14 nő, összesen 47 egyén van elzárva.

Angol-kór.

Ama kiváló és koncentrált táplálék, a mely a SCOTT-féle Emulsió-ban foglaltatik, táplálja a csontokat, s azokat keményekké és egyenesekké teszi. Eszerhatása alatt a csontokat körülvevő hus egészséges és szilárd lesz.

Az általános egészség a SCOTT-féle Emulsió hatása alatt, rohamosan javul és az angolkórú gyermekek époly rózsás és viruló arcszint kapnak, mint az egészségesek. Az orvosok állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsió használatát.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban.

Színház.

Premier-est a színházban.

Fuzsitus kisasszony.

(Énekes bohózat 3 felvonásban. Irta: Sterk Vilmos. Zenéjét szerzte: Ziehrer K.)

Hol van az a bohózatíró, aki már egyszer eredeti lesz és akinek az izlése nem fogja megengedni, hogy „Kraftausdruck“-okban keresse a megnevetetés eszközeit! Eredetiség és jó izlés. Vajmi ritkán feltalálható erények. Sterk Vilmos legalább nem dicsekedhetik velők. A szöveg rég használatban levő libretto motívumok felhasználásával készült, de nem mondhatni róla azt sem, hogy ezekből valami új variá-

ciót sikerült létrehozni. Összetételében csak olyan kevés az ujszerűség, amilyen csekély fokú a jó izlés és a szellemesség a részleteiben. A zenéje kedves. Filigrán melódiácskák körül szövődik az a kevés muzsika, melylyel Ziehrer a szöveg kíséretétül szegődik. Az előadás megfelelő volt. Mezey Margit a címszerepben szabadjára engedte a jókedvét és ilyenkor nyert úgy van a közönség előtt, mely félreismerhetetlen jeleit szokta annak adni, hogy Mezeyt kedvencének vallja. R. Nagy Arankának csak egy parányi szerep jutott osztályrészül, Vágóné is egy kis szerepben tetszett. — Magyar Lajos a második felvonás egy pompásan előadott szeriöz dalával ért el különös sikert. Faragó Ödön sok humorral fűszerezte a maga szerepét. Ujváry Lajos kacagató figurát csinált egy részeges altisztból. Ügyes volt Szomor Miklós egy kómikus szerepben. Bartha István és Barics Gyula egészítették ki a jó együttest. — Megható látvány volt Lugossy Irén próbálkozása, de csak amíg éneklésre nem került a sor. Közönség szombaton és vasárnap is egészen megtöltötte a színházat.

(- r)

Színházi műsor:

Hétfőn: *Tündérszereltem*. Daljáték.
Kedd: *Tatárjárás*. Operett.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése

Elfogadták a fővárosi törvényt.

Budapest, nov. 16.

A képviselőház mai ülésén *Ná-vay* Lajos elnökölt, aki az elnöki előterjesztések során kegyeletes szavakkal emlékezett meg a vesztfáliai nagy bányakatasztrófáról és indítványára a Ház elhatározta, hogy a német birodalmi tanácshoz részvétiratot intéz.

Felolvasták *Olay* Lajos levelét, amelyben mandátumáról való lemondását jelenti be. A szigetvári kerületben kiírják az új választást.

Ezután folytatták a fővárosi törvény tárgyalását. *Németh* Imre és *Szebeny* Antal felszólalásai után *Wekerle* Sándor miniszterelnök válaszolt az ellenvetésekre és megadta a felvilágosításokat. Ezzel az általános vita véget ért és rátértek a részletes tárgyalásra, amelynek során *Polónyi* Géza minden egyes szakaszhoz módosítást adott be. *Wekerle* többször polemizált vele, majd végül az állami hidvámok kezeléséről adott felvilágosítást, amelyhez *Ballagi* Aladár, *Németh* Imre és *Ságh* Manó szóaltak fel és ezzel a javaslatot részleteiben is elfogadták.

Ezután a kérvényi bizottság jelentéseit tárgyalták, közte Zemplén megye feliratát az önálló bank ügyében.

A Ház megállapította, hogy holnap nem tart ülést, szerdán pedig megkezdí a költségvetés tárgyalását. Az ülés háromnegyed 2 órakor ért véget.

A koalíció értekezlete.

Budapest, nov. 16.

A koalíciós pártok kedden délután 5 órakor értekezletet tartanak, amelyen a költségvetést vitatják.

Elhunyt képviselő.

Budapest, nov. 16.

Rigó Lajos, a bihari kerület függetlenségi képviselője ma meghalt.

Az új osztrák kormány.

Bécs, nov. 16.

Az osztrák hivatalos lap holnapi száma közli az új miniszterium kinevezését. A kormány tagjai ma tették le az esküt.

Tiltakozás a pluralitás ellen.

Nagyvárad, nov. 16.

A bihari románok és szocialisták tegnap népgyűlést tartottak, amelyen a pluralitás ellen tiltakoztak. A népgyűlésből feliratot intéztek a királyhoz.

Vasuti szerencsétlenség.

Budapest, nov. 16.

Tegnap este a keleti pályaudvaron a győri személyvonat beleszaladt a pályaudvaron álló tartalék-tehervonatba. Két kocsi kisiklott, több utas megsebesült. Az összeütközést a váltóór hibája idézte elő.

Halálozások.

Budapest, nov. 16.

Feszli Géza postafőtiszt, ismert tárcairó tegnap este a villamosról leszállva összeesett és meghalt. Szívszélhűdés érte.

Gróf *Hülse-Haeseler*, Vilmos császár szárnysegéde meghalt.

A kínai özvegy anyacsászárné távirati jelentések szerint meghalt. A császár nem 10 én halt meg, hanem tegnapelőtt.

Nagy bányakatasztrófa.

Sohm, nov. 16.

Ma valamennyi templomban gyászistentisztelet volt. Megállapították, hogy a szerencsétlenül járt munkások közül 16 olasz és számos osztrák, valamint magyar munkás volt.

Balkáni hírek.

Budapest, nov. 16.

Belgrádban nagy szenzációt keltett *Stankovits* főhadnagynak, az állami löpörgyár igazgatójának elfogatása. A főhadnagyt sikkasztás miatt tartóztatták le.

Szerajevóból jelentik, hogy nem igaz az a hír, mintha a *Times* és a *Daily Telegraph* tudósítóját kiiltották volna.

Dinamitmerénylet.

Eszék, nov. 16.

Horváth Gyula eszéki ügyvéd ellen dinamitmerényletet követtek el. Az ügyvéd és a vele egy házban lakók sulyosan megsebesültek.

— Magyar Otthon. Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Rézágnyak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Kassai Nemzeti Színház.

1908. november hó 16-án (páros).

Tündérszereltem.

Regényes daljáték 3 felvonásban. Irta: Martos Ferenc. Zenéjét szerzte: Huszka Jenő.

SZEMÉLYEK:

Máté — — — — —	Bartha István
Borbála, a felesége — — — —	Vágóné
Gergő, a fiuk — — — — —	Miskey József
Órase, a leányuk — — — — —	Lugossy Irén
Csalabér, bakter — — — — —	Faragó Ödön
Csalabérné — — — — —	N. Bodroghy Lina
Vizi-király — — — — —	Serfőzy Gy.
Csilla, a leánya — — — — —	Várady Margit
C név, tücsök király — — — —	Magyar Lajos
Remete — — — — —	Barics Gyula
Pista, falubeli legény — — — —	Burányi Ferenc

Kassai jelzálogbank részvénytársaság

az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet üzletágai közé bevezette és e célból egy elsősorú biztosító intézettel lépett szoros összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő: A belépni szándékozó kötelezi magát 1 K-ás heti részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül heenként eszközölni, előre esetleg több részlet is lefizethető. Ezzel kapcsolatban egyszersmind életét is biztosítja. 15 év elteltével, a mikor is az 1 koronás heti befizetés kamatos kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis 1000 koronát kézhez kapja. — Amennyiben azonban már az első részlet befizetése után elhaláloznék, az egész 1000 K haladéktalanul esedékessé válik. Ha azonban a díjak befizetését 15 év előtt beszüntetné, úgy betétjét kamatos kamataival együtt bármikor kézhez kaphatja.

A biztosításért évről-évre csökkenő minimális pótdíj fizetendő, a mely az utolsó években már csak circa 2—3 fillért tesz ki.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban levők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.

Amidőn a nagy közönség figyelmét erre ez életrevaló takarékosági módra tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer ő legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az az összeg, a mely ilyen módon jegyeztetett.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az üzletágot bevezető

Kassai Jelzálogbank r.-t

ALAPITTATOTT 1844-BEN.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

A SZÉKESEGYHÁZZAL SZEMBEN
(SAJÁT HÁZÁBAN.)

Felsőmagyarország legrégebb és legnagyobb pénzügyi intézete.

BETÉTEKET
GYÜMÖLCSÖZTET.

KÖLCSÖNT

nyújt: váltóra, folyószámlára, ingatlanra.

Legelőnyösebb feltételek megállapodás szerint.

BRADOVKA
tisztít a leggyorsabban.

Alapítási év 1812.

BRADOVKA
fest a legszebben.

Gyár és felvételi üzlet:
KASSA, Kossuth Lajos-utca 24.

BRADOVKA GYULA
kelmefestő és vegytisztító gyára
KASSA, Kossuth Lajos-utca 24.

Telefonszá m 382.

SZULTÁN

nagyon kellemes, tiszta ízű, szén-savban gazdag, lithion-tartalmú ásványvíz

Gyógyító és üdítő ital.

Lithium tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyag-bajok esetében, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

Hugyhajtó és hűgylő!

SZULTÁN

Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda:

EPERJES.

Igazgatóság: BUDAPEST.

IV., Ferenc József-rakpart 22. sz.

Kapható Kassán minden ásványvíz-kereskedésben és vendéglőben.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.

Elfogad betéteket betétkönyvekre és chequeszámlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. — Folyószámla hitelt engedélyez fedezet alapján. — Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. — Szelvényeket díjtalanul vált be.

Felvilágosítások készséggel adatkak.

Használt, jó karban lévő kerékpárt sürgős megvételre keresek.

— Cim a kiadóhivatalban. —

Makulatura papír

kicsiben és nagyban
jutányos áron kapható

a „NAPLÓ” kiadóhivatalában Kassán,
Kossuth L.-u. 16. (Bejárat a Fazekas-utcaórol.)